

НАРОДНА ВОЛЯ

НАРОДНА ВОЛЯ

РІК LXXXIX. Ч. 2. СКРЕНТОН, ПА. ЧЕТВЕР, 14 СІЧНЯ 1999 Р. ЦІНА 50 ЦЕНТІВ PRICE 50 CENTS SCRANTON, PA. JANUARY 14, 1999. YEAR LXXXIX. No. 2.

З ЖУРБОЮ ПРО БЕЗПЕКУ ВСІХ ЛЮДЕЙ

Київ. Як повідомили 5 січня міжнародні ЗМІ, Президент Леонід Кучма і прем'єр-міністр Великобританії Тони Блер склали спільну заяву про потребу допомогти для реконструкції чорнобильського саркофага, який прикриває знищений у 1986 році четвертий реактор. Кучма і Блер підписали спільне звернення до керівників багатьох країн, у якому просять про фінансову підтримку цього великого і дорогого проєкту.

Представники України вже давно

перестерігали перед небезпекою від саркофага, що нищиться. Вони особливо занепокоєні радіоактивним паливом і тоннами радіоактивного пилу в реакторі. Україна апелювала в цій справі до всіх країн світу в минулому, щоб з їхньою поміччю зробити саркофаг безпечним.

Від 1997 року біля 20 держав обіцяло пожертвувати на перебудову саркофага 390 мільйонів доларів, а витрати на цей проєкт оцінюють на 758 мільйонів.

ЗМЕНШИЛОСЬ ЧИСЛО НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ

Київ. -- 5 січня Державний Комітет Статистики заявив, що у 1998 році число населення України зменшилось на біля 205,000 і тепер нараховує дещо понад 50 мільйонів. Населення України постійно зменшувалось в останніх роках.

Дані за 1998 рік вказують однак на сповільнення втрати населення у порівнянні з останніми трьома роками,

коли річно населення країни зменшувалось на біля 400 тисяч громадян.

Пересічний вік життя населення України впав до 62.3 року для мужчин і 73.2 для жінок, тобто пересічно на 9 років менше, як на Заході.

Міністерство Здоров'я передбачає, що населення України зменшиться на далішні два мільйони до 2002 року.

ВДАРИМО ЛИХОМ ОБ ЗЕМЛЮ!

Київ ("ВК"). 75% опитаних громадян України підтверджує погіршення свого матеріального становища у 1998 році. Лише 2% опитаних громадян України відчули значне поліпшення свого матеріального становища, у 4% воно "дещо покращилось". Натомість 75% респондентів визнали незначне або помітне погіршення свого матеріального становища у році, що минув.

Такими є результати опитування 1840 громадян у 12 регіонах України, яке провели Український Інсти-

тут Соціальних Досліджень та центр "Соціальний Моніторинг" у грудні.

Близько 60% громадян переконані, що у їхньому місті чи селі зберігається незначна чи сильна соціальна напруга, 6% стверджують, що існує загроза серйозних конфліктів. При цьому до 50% опитаних громадян назвали причини, через які вони особисто могли б взяти участь в акціях протесту. Основна з них тривалі затримки з виплатою зарплат (53%), низький рівень платні і пенсії (52%), зростання цін (49%).

ПРЕТЕНСІЇ УКРАЇНИ НА "НАЦИСТСЬКЕ ЗОЛОТО"

Київ. Як повідомляє столична преса, Україна претендує на "нацистське золото" і може сьогодні офіційно підтвердити свої претенсії на один мільярд німецьких марок і одну тону золота.

Надіються, що в найближчому часі для спеціальної державної комісії відкриють доступ до архівних документів Німеччини, з яких докладніше можна буде судити про величину нашої частки на спадок "третього райху"

ПАПА ПРИВІТАВ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОД З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ

Рим (ДІНАУ). -- Папа Римський Іван Павло II дав приватну аудієнцію прем'єр-міністрові України Валерієві Пустовойтенку, який перебував в Італії з дводенною візитом. Голова українського уряду передав Папі найкращі побажання від Президента України Леоніда Кучми з нагоди Різдвяних Свят. Під час зустрічі особливе місце відведено обговоренню наступного святкування 2000-ліття Різдва Христового.

Папа нагадав про великий внесок Українського Народу в світову культуру, а його генія Тараса Шевченка у становлення незалежності України.

Папа Римський привітав Валерія Пустовойтенка з Різдвом Христовим та Новим Роком, передав найкращі побажання Українському Народові та Президентові.

Папа Іван Павло II

ВІДБУДУЮТЬ УСПЕНСЬКИЙ СОБОР

Київ ("ВК"). -- Кабінет Міністрів України затвердив ескізний проєкт відбудови Успенського собору Києво-Печерської Лаври. Кошторис будівельних робіт становитиме 69 млн. гривень, з того 63.5 млн. грн. надіються

одержати з державного бюджету.

Проєкт розробили АТ "Київпроект" та інститут "Укрпроектреставрація" відповідно до указу Президента України.

ПОЯВИВСЯ ЗБІРНИК НТШ НА ПОШАНУ В. КУБІЙОВИЧА Й А. ФІГОЛЯ

Чикаго (ЕУД). -- Недавно появився в Києві збірник п.н. "Будівничі НТШ й ЕУ: Володимир Кубійович, Атанас Фіголь". Книгу фірмує НТШ в Америці та редакція Енциклопедії Української Діаспори. Публікація вийшла на 252 сторінках, як четвертий випуск Бібліотеки Української Діаспори. Впорядник і автор передмови В. Маркус, відповідальний редактор за видання О. Мишанич. Книга появилася у в-ві "Обереги".

У збірнику знаходимо статті 15 авторів та передруки важливіших статей обидвох будівничих. На ядро книги складаються доповіді, виго-

лошені на двох конференціях, влаштованих 28 вересня 1985 р. у 85-річчя проф. В.Кубійовича та помертню (30 жовтня 1993 р.) на пошану д-ра А. Фіголя. Обидві конференції відбулися в будинку НТШ в Нью-Йорку.

Збірник завершується англomовним резюме, індексом імен і назв та довідкою про авторів. Жаль тільки, що знімки Кубійовича і Фіголя не вийшли найкраще. Видання можна придбати за 10 дол. у редакції ЕУД:

Encyclopedia of Ukrainian Diaspora
2247 West Chicago Ave.
Chicago, IL 606-4828

НАРОДНА ВОЛЯ

NARODNA VOLYA
(USPS 371 - 120)

Ukrainian/English weekly published every Thursday by the Ukrainian Fraternal Association, except 2 weeks in July and 1 week in November.

Entered as secondary class mail matter October 23, 1942, at the Post Office of Scranton, PA, under the Act of March 3, 1879. Acceptance for mailing at special rate of postage provided under the provisions 532P. L. and R.

ПЕРЕДПЛАТА

(амер. дол.)

Для членів УБС:
У США і в Канаді річно.....20.00

Для нечленів УБС:
У США і в Канаді річно.....25.00
В інших країнах річно.....30.00
Ціна одного примірника 50 центів

SUBSCRIPTIONS

(US currency)

For UFA members:
USA and Canada per year.....20.00

For non-members:
USA and Canada per year.....25.00
In other countries per year30.00
Price per single copy 50 cents

Ukrainian Fraternal Association

440 Wyoming Avenue

P.O. Box 350

Scranton, PA 18501 - 0350

Phone: (717) 342-0937

Fax: (717) 347-5649

PERIODICALS POSTAGE PAID AT SCRANTON, PA

Народна Воля,
Микола Дупляк
— Редактор

Narodna Volya
Nicholas Duplak
Editor

ЗГАДУЮЧИ РІК, ЩО МИНУВ...

Повної оцінки минулого року тут не можна дати, бо не можна охопити всіх аспектів життя, але ті, що виділяються найбільше -- назвемо.

У політичному значенні 1998 рік був вельми насиченим. Головною подією слід вважати парламентські вибори. Незалежно від вислідів цих виборів, вони цінні передусім як спроба встановлення горезвісних "правил гри" для влади та як спроба грати (або не грати) за цими правилами. Досвід показав, що влада не дуже цього прагне.

Головна тенденція минулого року -- "вперед у минуле". Загальне полівиння матеріялізувалося в особі голови Верховної Ради Олександра Ткаченка -- у його безкарних і безвідповідальних яничарських заявах у Москві. Контрольований комуністами парламент буксує, повільно вирішує найважливіші питання. Слід однак відзначити програш комуністів, коли вони не змогли провести рішення про вхід України до Міжпарламентської Асамблеї СНД і т.зв. Слов'янського Союзу.

Серед подій годиться відзначити й швейцарський арешт колишнього прем'єр-міністра України Павла Лазаренка. Окрім політичних наслідків, арешт має інший важливий аспект. Досі розмови про боротьбу зі "зловживаннями у найвищих ешелонах влади" були тільки розмовами. Тепер загальна впевненість у тотальній корупції в Україні отримала важливе підтвердження. 1988 рік був роком світової фінансової кризи та економічного обвалу в Росії. Україна затримала фінансовий обвал. У висліді в Україні інфляція у 5-6 разів менша, ніж у Росії. З фінансової кризи, на жаль, Україна не вийшла. Зросли бюджетні борги, нашкребли більш ніж скромну суму від приватизації. У висліді охололи відносини з міжнародними кредиторами, а Президент Кучма заговорив про "реальний долар", тобто вільний його курс. Гривня впала на вартості. Російська криза, крім втрат, принесла Україні й певні вигоди -- послабилися "залізні обійми" Росії. Через півтора року після підписання, Москва ратифікувала "великий" українсько-російський договір, чим врешті офіційно визнала, що є така держава і кордони наші таки дійсно є кордонами.

Торік, як і раніше, Київ проводив політику "багатовекторности, балансування між Росією і Заходом. Попри розвиток співробітництва з НАТО та ЕС, з одного боку, і Росією -- з другого, Україна не видається однозначно "своєю" ані в Москві, ані в Брюсселі чи Вашингтоні. Загроза опинитися в "сірій зоні" безпеки за цей рік зросла.

Надзвичайною ситуацією року можна вважати і повинь на Закарпатті, і вибухи на шахтах ім. Сковинського і XIX З'їзду КПРС. До соціального протесту слід зарахувати "голодний марш" павлоградських шахтарів на Київ і самоспалення шахтаря з Луганська.

Найяскравішою подією у спорті став вдалий виступ футболістів київського "Динамо" в груповому турнірі Ліги Чемпіонів. Вони перемогли чемпіонів Англії, Греції і Франції. Президентом Національного Олімпійського Комітету України в грудні став Іван Федоренко, з приходом якого сподіваються на краще ставлення до спорту владних структур.

Віктор Зам'ятін, "День"

ДУМА РАТИФІКУВАЛА "ВЕЛИКИЙ ДОГОВІР" З УКРАЇНОЮ

25 грудня Державна Дума Росії нарешті ратифікувала договір про дружбу, співробітництво та партнерство з Україною, підписаний у Києві наприкінці травня 1997 року і ратифікований Верховною Радою 14 січня 1998 року.

Ратифікацію цього договору голова Держдуми Геннадій Селезньов обіцяв Президентові Леоніду Кучмі, голові Верховної Ради Олександрові Ткаченку, міністрам закордонних справ Борисові Тарасюку принаймні тричі. Але все відбулося лише після останньої візиту Ткаченка до Москви в середині грудня, коли той чого тільки не наговорив російським колегам: і про необхідність створення союзу зі слов'янських республік колишнього СРСР зі спільними оборонною політикою і навіть валютою, і про безглуздість розподілу Чорноморської Фльоти. Договір ратифіковано, але з умовою, висловленою в окремій думській резолюції: Верховну Раду України закликають заявити, що вона не вступить до НАТО.

Результати голосування в Думі -- 44 голоси "за", 30 -- "проти" свідчать, що документ підтримали насамперед комуністи. Власне, їхній лідер Геннадій Зюганов давно вже заявив про необхідність ратифікації документу, не зрадив він цій традиції і тепер. Наймогутнішим противником був Жириновський: "договір не може бути ратифікований, бо він є продуктом антиросійських сил", але, очевидно, більшість "жириновців" документ підтримала. Раніше проти ратифікації висловлювався також заступник голови Думи Сергій Бабурін, прибічник відновлення "великої Росії".

Можливо, на настрої думців подіяли аргументи, представлені міністром

закордонних справ Ігорем Івановим, -- ухилення від ратифікації договору з Україною, висування територіальних претенсій до неї лише посилять ті українські сили, що виступають за подальше зближення з НАТО, завдадуть шкоди двостороннім відносинам та будуть порушенням норм міжнародного права, хоча саме на норми міжнародного права російські законотворці досі звертали увагу в останню чергу.

Можливо, думці вже просто достатньо виговорилися, а подальша нератифікація договору з Україною означала б, серед іншого, й серйозний удар по підтриманому парламентом уряді Примакова. Можливо, свою справу зробила міжнародна дипломатія: не секрет, що й до підписання українсько-російського "великого" договору дійшло тільки після деякого тиску на Москву. Так чи інакше, але справу зроблено.

І ратифікація "великого договору", разом із ратифікацією Думою угоди про використання Росією станції ТІПО в Мукачевому та Севастополі аж ніяк не означає, що віднині відносини між Україною та Росією будуть безпроблемними. Політичний та економічний тиск, напевно, триватиме, -- це видно і з деяких заяв російської виконавчої влади. Справа розмежування кордонів, особливо морських, тягтиметься ще довго, відносини України з НАТО ще довго дратуватимуть Москву.

Ратифікація "великого договору" насправді лише символ того, що Росія вдруге (після його підписання) офіційно визнала Україну незалежною суверенною державою в її нинішніх кордонах.

Леся Ганжа

МИТНИЦЯ ДАЄ "ДОБРО" НА ВІДБУДОВУ ХРАМІВ

2.5 тисячі одиниць такого добра предметів культурно-історичної цінності, серед яких понад 1,200 орденів та медалів, близько тисячі монет, 102 ікони передала недавно українська Державна Митна Служба Всеукраїнському Фондові Відродження видатних пам'яток історично-архітектурної спадщини імені Олеса Гончара...

Ікони (а це переважно твори кінця XIX початку XX століття) передадуть релігійним громадам, а найцінніші з них -- до Михайлівського Золотоверхого та Успенського собору Києво-Печерської Лаври. На відновлення цих улюблених дітищ фонду також підуть кошти, виручені під час продажу з аукціону інших предметів, зокрема нумізматики, які пощастило затримати на кордоні

українським митникам.

До речі, протягом 10 місяців 1998 року вони припинили 89 спроб незаконного переміщення культурних цінностей, порушили 15 кримінальних справ про контрабанду і 74 справи про порушення митних правил. За кількістю предметів ця передача є найзначнішою серед подібних акцій, які регулярно проводить Держмитслужба України спільно з Національною Комісією з Повернення Культурних Цінностей.

Зокрема, останнім часом також передано 40 предметів релігійного культу до Новгород-Сіверського у зв'язку з 900-річчям утворення Новгород-Сіверського князівства та 38 предметів до храмів Черкащини.

РЕКОРДОВЕ ЗВІДОМЛЕННЯ УБСОЮЗУ ЗА ЧЕРВЕНЬ, ЛИПЕНЬ І СЕРПЕНЬ 1998 Р.

MONTHLY RECORDING REPORT FOR JUNE, JULY AND AUGUST 1998

НОВИ ЧЛЕНИ/NEW MEMBERS:

5 Melinda Markvan
16 Halyna Kluk-Dzivak, Kalyna Kozak, Jerry Kozak, Alexander Skrynnyk, Inna Skrynnyk, Valentina Volosevich
21 Candy Karmazyn, Sherry Karmazyn, Hilary A. Kinal
22 Yuri Bilkanik, Lubomir Datzkiwsky, Enrique Farias, Barbara Frey, Gary Frey, Viktoriya Karp, Andrew T. Marcinkowski
25 Pauline Smith
30 Andrew Czubytyj, Michael Czubytyj, Jaroslav Husan, Lillie Marsland, Scott Powers, Maryann Tarasiuk, Orest Tarasiuk, Tristen A. Tomachick
49 Laura Stasi
61 Natalia Glodoun, Myroslav Hrabovsky, Natalie Hrabovsky, Wasyl Szczerba
64 Chrystyna Dail, Andrew Gregory, Daniel Gregory
65 Hryhori Dudok, Natalie Dudok
66 Michaelene Lopuszanski
93 Anna Dederchuk
109 Bohdan Mocherniak
155 Andrew Ivanov, #2, Ihor Shablowsky, Sergey Shtelen
171 Stephan Denisovich
173 Bohdan Zahajkewycz, Luba Zahajkewycz
220 Andrew Lozynsky, Nadine H. Mironchuk, Keith Turchan
223 Johanna B. Ahern, Sean M. Ahern
244 Josef Cakalevski, Donna Lechnowsky, Orest Lechnowsky, Christine Oleksya, Ihor Oleksya
251 Jennifer A. Uhllein
259 Maranthony Datzkiwsky, Iryna Pyndus
272 Oleg Harkuscha, Labomira Scherschun
279 Yoanna Kupibida
315 Mark Dub, Alexandra Iwanysky
318 Andrew Kravets
322 Kris G. Dmytrenko, Zhdan Tanchak
334 Alexander Horjatschua, Olga S. Horjatschua, Rev. Oleg Koulik
338 Anna Jemetz
SM Svitlana Babenko, Oleh Kindiy, Mykola Klymchuk, Oleksiy Kressia, Anna Kuranicheva, Halyna Lyakhovyn, Pavlo Markin, Svitlana Matviyenko, Natalia Monakhova, Andriy B. Savitsky, Rostyslav Semkiv, Viktoriya Sereda, Tetyana Skvortsova, Yaryna Tsymbal, Stephan Zharkharkin

НОВИ ЧЛЕНИ АД/Д NEW MEMBERS AD/D

16 Halyna Kluk-Dzivak, Valentina Volosevich
21 Hilary A. Kinal
279 Yoanna Kupibida
322 Zhdan Tanchak

ПОМЕРЛИ / DEATH

5 Stephanie Komomytsky
21 Stephanie Komomytsky, #2, #3,
49 Larissa Katscharowski
64 Catherine Balcerzak, Bohdan Namynanik
66 John Lopuszanski, #2
130 Helen Haatew
173 Michael Myskiw
201 Witalij Trypupenko
244 Victor G. Burke, Rev. Andrew Grzela
251 Iwan Dmytryk
296 Anna Juergens
305 Zenon Krumo
323 Mildred Stron, Katherine Tatarsky, #2
337 Halyna Semeniuk
338 John Kolasky
SM Andrew Felix, Olga Mondiak, John B. Sochanachak, Julia Spikula

ПОМЕРЛИ НА ВИПЛАЧЕНОМУ
ЗАБЕЗПЕЧЕННІ
DIED ON PAID UP BENEFIT
4 Frank Harhay, Russell Zawinsky

60 Peter Novicki
64 Catherine Balcerzak
93 Alexander Dumanczuk, Anna Krat
95 Joseph Kludowski
104 Walter Marciniak, John Zayac
109 Sophie Happy, #2
130 Joe Benichuk
145 Josef Buczynskyj
218 Gene DeStefano
244 Maria Kolodij, Anna Padiak, #2
296 Daniel Maxymuk, Catherine Oulds
301 Andrew Gospodyn
323 Katherine Tatarynsky, #2
SM Mary Blakita, John Buskavitz Jr., John Lopuszanski, John Mazuryk, Olga Mondlak, Andrew Petrach Jr., Anastasia Schakalo, Mitchell Slusar, Charles Solomon, #2

ЗА МІСЯЦІ ЧЕРВЕНЬ, ЛИПЕНЬ, СЕРПЕНЬ 1998 Р. (дорослий департамент)

SUMMARY FOR JUNE, JULY AND AUGUST 1998

З кінцем травня 1998 р.
УБСоюз мав активних дорослих членів-грамот 8,563
Прийнято нових членів 86
Прийнято нових членів AD/D 5
Plan C 10
Прийнято з дитячого департаменту 54
Прийнято з переступними листами 16
Прийнято на новово 2
Прийнято на новово AD/D 0
Прийнято з інших клас за-безпечення 0
Разом 8,736
Суспесдовано 40
Суспесдовано AD/D 30
Видано переступні листи 16
Переведені на виплатне забезпечення 80/40 7
Перейшли на виплатне забезпечення з випл. грамотами за життя 17
Переведені на безплатне продовження забезпечення 0
Виділили з готівкою за дозрілі грамоти 45
Виділили з передчасним зворотом в готівці 17
Виділили до інших клас забезпечення 0
Перейшли на передчасне виплатне забезпечення 1
Виділили з виплатними терміновими грамотами 13
Померли 26
Conversion Plan A & B 0
Разом 212
З кінцем серпня 1998
УБСоюз мав активних дорослих членів-грамот 8,524

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗА КЛАСАМИ SUMMARY BY CLASS

В класі W-3 818
В класі T-20 1,021
В класі E-65 235
В класі E-15 243
В класі E-18 48
В класі E-20 1,208
В класі B-70 5
В класі B-85 101
В класі E-85 2
В класі E-55 21
В класі TM-10 105
В класі T-65 61
В класі AD/D 1,308
В класі PLAN A & B 159
В класі SE-65 494
В класі SL 2,602
В класі T-25 93
Разом 8,524

РЕКОРДОВЕ ЗВІДОМЛЕННЯ
ДИТЯЧОГО ВІДДІЛУ
УБСОЮЗУ
ЗА ЧЕРВЕНЬ, ЛИПЕНЬ І
СЕРПЕНЬ 1998 Р.
MONTHLY RECORDING

REPORT - JUVENILE DIVISION FOR JUNE, JULY AND AUGUST 1998

НОВИ ЧЛЕНИ/NEW MEMBERS:

16 Peter I. Kondrat, Marko Nowakiwsky, Natalia Volosevich, #2, Taras Volosevich, #2
30 Daniel Froilan, Jonathan Froilan
49 Stephen Hawrylko, Leanna Mostrowski, Natalie Mostrowski
61 Sofia Rasiak
64 Anastasia Karyczak, Theresa Shaffer, Sara N. Smolarek, #2
73 Carol Brudzynski, Danielle Nazarek
93 Alexander Haraus
100 William Maik, #2
220 Sebastian Bilentschuk, Nicholas Kochan
259 Orest Pyndus
270 James Kane
272 Michael Felts, Valentina Page
279 Nadia Curkowski, Aleksander Demanov, Olena Demanov, Anton Rozycky, Lubomir Sakatiouk, Tetiana Sakatiouk
284 Lesia Bilynsky, Sophia Chopivsky Benson, Lida Chopivsky Benson, Peter Chopivsky Jr.
315 Larissa Dub
318 Christina Kravets
322 Gregory Shykula Clarke
338 Gennady Bobylev, Welland Wladyka, Whitney Wladyka

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗА МІСЯЦІ ЧЕРВЕНЬ, ЛИПЕНЬ І СЕРПЕНЬ 1998 Р. (дитячий департамент)

SUMMARY FOR JUNE, JULY AND AUGUST 1998 (Juvenile division)

З кінцем травня 1998 р.
УБСоюз мав активних дитячих членів-грамот 1,515
Прийнято нових членів 44
Прийнято з переступними листами 8
Прийнято на новово 1
Прийнято з інших клас за-безпечення 0
Разом 1,568
Суспесдовано 11
Видано переступні листи 8
Перейшли в дорослі члени 54
Виділили з готівкою за дозрілі грамоти 0
Виплатили термінові забезпечення "OO-A" 2
Виділили з передчасним зворотом в готівці 2
Перейшли до інших клас забезпечення 0
Перейшли на передчасне виплатне забезпечення 0
Перейшли на безплатне продовження забезпечення 0
Померли 0
Разом 77
З кінцем серпня 1998
УБСоюз мав активних дитячих членів-грамот 1,491

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗА КЛАСАМИ SUMMARY BY CLASS

В класі W 5
В класі E15-A 114
В класі E20-A 307
В класі E18-A 266
В класі E-65 17
В класі SE-65 303
В класі T-20-A 121
В класі T-65 3
В класі SL 219
В класі OO-A 3
В класі T-25 133
Разом 1,491

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ ДОРОСЛИХ І ДІТЕЙ, АКТИВНИХ І НЕАКТИВНИХ ЧЛЕНІВ-ГРАМОТ

ЗА МІСЯЦІ ЧЕРВЕНЬ, ЛИПЕНЬ
І СЕРПЕНЬ 1998 Р.
COMPOSITE SUMMARY OF
ACTIVE & NON ACTIVE
MEMBERS FOR
JUNE, JULY AND AUGUST 1998
З кінцем серпня 1998
УБСоюз мав активних до-

Пл. сен. Малина Дзюба

ПЛАСТУНИ ВШАНУВАЛИ СВОГО ВИХОВНИКА- СТАНИЧНОГО БРАТЧИКА СЛАВКА ПРИШЛЯКА

Пластун Баффало вшановують свого популярного виховника -- станичного Славка Пришляка.

У гарну осінню днину, дня 9-го жовтня 1998 року, до помешкання братчика - станичного Ярослава Пришляка застукали в двері сеніори баффалівської станиці, під проводом пл. сен. Ліди Стасюк, щоб з нагоди його 80-их уродин побажати йому здоров'я та подякувати за віддану працю для нашої Станиці, для Пласту, і принесли йому китицю квітів і великий торт.

Приголомшений несподіванкою соленізант, спершу був цілком розгублений, але невдовзі зустріч перемінилася у приємний товариський вечір.

При скромній перекусці, яку підготували рідні братчика Славка братова Галя і брат Дозьо, які були поінформовані про цей "напад", пластове товариство провело кілька годин у пластовій дружній атмосфері, що перебрала форму пластового вогника. Жарти на зміну з пластовими

піснями та споминами виповнили цей вечір.

Між присутніми були теж о. декан Маріян Процик з дружиною Марією. При цій нагоді і отець подякував за кожнотижневу працю для нашої церкви, яку Ювіляр виконує через багато років.

Молитвою "Царю Небесний" закінчився цей приємний вечір, а в суботу новацтво і юнацтво продовжувало уродинови святкування в пластовій домівці, під проводом зв'язкової сен. Христі Дзюби-Бравн, ст. пл. гніздової Ірини Ващак і братчика пл. сен. Андрія Пришляка. У веселий, дитячий спосіб, взявши братчика Славка в коло, пластунята за порядком обдарували його маленькими дарунками. Зв'язкова Христия Дзюба-Бравн прицепила братчикові Славкові саморобну відзнаку св. Юрія в "брилянтах", заявляючи, що такої ще ніхто в Пласті досі не одержав.

Поласувавши смачним печивом, пластове братство розійшлося. Залишився тільки Ювіляр, щоб довести домівку до порядку та приготувати її на наступну суботу. Ми горді з того, що наш Станичний був одним з кандидатів на пост Начального Пластуна. Для нашої Станиці він таким і є.

ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ УБС ВІДВІДУВАТИМЕ СОЮЗОВІ ОКРУГИ

Торонто, Онтаріо
Баффало, Н.І.
Джансон Ситі, Н.І.

Ближчі інформації будуть подані згодом

Christina Shablowsky
Secretary

Микола Дупляк

УКРАЇНСЬКА СИРАКУЗЬКА ГРОМАДА ВШАНУВАЛА О. Д-РА БОРИСА ГУДЗЯКА

Фото: д-р П. Буряк-Прусіновська

Отець д-р Борис Гудзяк в оточенні вітварних хлопців

Кожне культурне суспільство радіє успіхами своїх членів у поодиноких ділянках знання. Це, тим більше, коли своїм знанням молода людина збагачує також свою громаду чи національну спільноту.

Українська громада в Сиракузах, Н.Й., мала неабияку нагоду вшанувати одного зі своїх колишніх співмешканців, який міг вибрати собі всяку бажану професію, бо все був здібним студентом, але пішов за покликанням, щоб служити Богові та Українській Греко-Католицькій Церкві і Народові -- став священником. Таку професію у зматеріалізованій Америці тепер вибирає собі мало молодих людей, тому рішення д-ра Бориса Гудзяка стати священником, українська громада прийняла дуже похвально.

Отець д-р Борис -- син д-ра Олександра і Ярослави Гудзяків дуже щедрих жертводавців на потреби української культури, науки і Церкви та знаних в українській громаді громадян. Народився і виріс у Сиракузах. Тут закінчив м. ін. Школу Українознавства ім. Лесі Українки. Сиракузький університет закінчив з подвійним дипломом з філософії та біології. Згодом вступив до Колегії св. Софії в Римі, де перебував під батьківською опікою Патріярха Йосифа Сліпого. Там і перейнявся мрією Патріярха про відновлення у Львові Богословської Академії, закладеної ще Митрополитом А. Шептицьким.

У 1992 році майбутній священник захистив докторську дисертацію у Гарвардському університеті п.н. "Криза і реформа: Київська митрополія, Царгородський патріярхат і генеза Берестейської унії", а відтак виїхав на постійне проживання до Львова. Це сталося тоді, коли Батьківщину покидали юні священники та богослови, шукуючи для себе легшого життя на другому кінці світу. Молодий вчений не думав тільки про себе. Глибша ідея просвічувала йому шлях у майбутнє. Покликові Церкви і Батьківщини не міг опертися. В Україні створив м. ін. Інститут Історії Церкви, що став першим кроком до відновлення Львівської Богословської Академії, а з часом став і віцектором цієї Академії.

Іерейське рукоположення о. дякона Бориса Гудзяка відбулося 26 листопада 1998 року в соборі св. Юра у Львові. Святу Тайну Священства уділив йому Владика Софрон Мудрий з Івано-Франківська. Цікаве те, що два дні пізніше, 28 листопада, Львівська Богословська Академія одержала з Риму міжнародну акредитацію, а це значна історична подія. Навіть Президент України Леонід Кучма прислав їй привітання з цієї нагоди.

Свою першу Службу Божу о.д-р Борис достойно відслужив 13 грудня у церкві св. Івана Хрестителя в Сиракузах в асисті о. д-ра Петра Галадзи з (Змінення на стор. 44)

Методій Борецький

50 РОКІВ ІСНУВАННЯ ТОВАРИСТВА УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ

В часі, коли догоряли вогнища Другої світової війни, в Західній Європі скупчилося багато політичних втікачів з України, а між ними тисячі інженерів різних ділянок. Після переїзду в країни нового поселення, вони почали оформлюватися в свої професійні товариства. Це був час, коли в Україні велася збройна боротьба з окупантами України. Ініціатори інженерного товариства відчували потребу організувати професійні сили, щоб на місцях нового поселення вивчати нові здобутки науки і техніки.

Навесні 1948 року, на ініціативно-му засіданні в приміщенні Інституту Архітектури Колумбійського університету, під проводом інженерів Мирона Лепкалюка і Романа Барановського оформилася ідея створення інженерного товариства, а в днях 18-19 вересня 1948 року, відбулися основуючі збори Товариства Українських Інженерів Америки (ТУІА) в залі церкви св. Юра в Нью-Йорку, а вже 20 листопада 1948 року відбулися перші загальні збори, на яких вибрано управу ТУІА, яку очолив інж. Володимир Богачевський.

Завданням і метою організаторів ТУІА було гуртування українських інженерів для розвитку науки й інженерної професії, для плекання зацікавлення справами техніки й економіки України, спільного товариського життя та всебічної взаємної допомоги.

Вже в 1951 році при ТУІА засновано науково-дослідну секцію під проводом інж. Остапа Балабана, а дещо пізніше створено технічно-термінологічну секцію під головуванням інж. Костя Церкевича. В тому часі засновано секцію економіки і промислу України, а в 70-их роках створено Дослідний Осередок Вивчення Техніки й Економіки України.

Важливою ділянкою діяльності ТУІА було влаштування науково-технічних конференцій, доповідей і круглих столів. Ці імпрези ТУІА влаштувало деколи при співпраці Українського Технічного Товариства Канади (УТТК), або з поміччю Лікарського Товариства та НТШ. Важливу роль у діяльності ТУІА відігравав журнал "Вісті Українських Інженерів", який до часу проголошення незалежності України, був єдиним технічним україномовним журналом у світі. Головними редакторами журналу були такі інженери: Степан Процюк, Роман Волчук, Зеновій Туркало, Кость Туркало і Юрій Гончаренко. Крім "Вістей Українських Інженерів", від 1969 року появлявся "Бюлетень ТУІА", якому дав початок інж. Володимир Гнатківський, і який

був призначений для внутрішнього вжитку ТУІА.

ТУІА і УТТК були головними організаторами восьми міжкrajових з'їздів українських інженерів. На сьомому з'їзді в Торонто остаточно оформлено Світову Федерацію Товариств Українських Інженерів.

Багато членів ТУІА викладає в американських університетах і належить до різних американських та міжнародних професійних товариств. ТУІА має або мало у своїх рядах таких науковців, як: д-р Володимир Тимошенко, д-р Степан Тимошенко, проф. Олександр Смакула, д-р Олександр Грановський, д-р Григорій Махів, д-р Олександр Коваленко, д-р Микола Єфремов, д-р Олександра Біланюк, д-р Володимир Мінкович, д-р Богдан Гнатюк, д-р Євген Радзімовський, д-р Микола Зайцев, д-р Михайло Яримович, д-р Володимир Мацьків, д-р Любомир Романків, д-р Любомир Онишкевич, д-р Михайло Корчинський та інші.

Архітектори, члени ТУІА, є проєктовдацями цілої низки наших церков. Такими визначними архітекторами були: З. Мазуркевич, А. Осадца, І. Жуковський, Я. Січинський, І. Заяць, Л. Калинич та інші. В будівельній інженерії особливих успіхів добився інж. Мирон Лепкалюк при допомозі інж. Євстахія Яроша. Серед членства ТУІА був визначний інженер, поет і письменник Євген Маланюк.

Слід згадати про великий вклад членів ТУІА в суспільно-громадську діяльність. Громадська праця творила важливу ділянку в діяльності ТУІА. ТУІА прийняло засаду, що праця для громади є так само важлива, як для власного товариства. Мабуть, не було ніякої громадської організації або комітету, де члени ТУІА не були б активними, а часто займали (і далі займають) провідні пости в тих організаціях.

Активна діяльність членів ТУІА проявляється у відділах, які існують в таких місцевостях: Баффало, Бостон, Вашингтон, Детройт, Клівленд, Філадельфія, Лос-Анджелес, Мінеаполіс, Нью-Йорк, Нью-Джерзі, Пітсбург і Чикаго.

Від перших загальних зборів ТУІА минуло вже 50 років. Від того часу багато змінилося. На наших очах розпалася імперія зла, Україна стала незалежною державою, а наш нарід знайшов своє місце між рівними народами цього неспокійного світу. Я впевнений, що українські інженери продовжуватимуть виконувати свої обов'язки супроти рідного народу і його держави також у майбутньому.

Володимир Жила

БОГДАН ДАН ЧОПИК І ОЛЕКСАНДРА КУДРЯШЕВА

Професори чужих мов в Америці уже набагато краще сьогодні розуміють свої завдання, що стоять перед ними на сучасному етапі. Вони намагаються проводити навчання творчо, по-новому, з найбільшим навчально-виховним ефектом. Відмова від надмірного теоретизування на мовних заняттях дозволила головну увагу приділити вправам, самостійній праці студентів з професором та з підручником. Чільне місце в навчанні посіли вправи творчого характеру, зокрема з розвитку мислення і мови студентів.

Можна навести багато прикладів успішної праці. Добрих знань мови серед студентів досяг професор Богдан Дан Чопик. У нього все було звернене на головну мету навчання мови, тобто на спілкування в культурному колі мовців і це, мабуть, стало вогнищем, з якого випромінювало тепло його знання, наснаги і любови до мов.

Богдан Дан Мирослав Тимотей Чопик -- професор мови і літератури, поет і публіцист. Він присвятив понад 35 років свого життя чесній праці для молодого покоління, що бажає вивчити чужу мову.

Богдан побачив світ у Беневі, що на Підгаєччині, в родині Григорія та Ольги Чопиків 2 січня 1925 року. З уваги на жорстокі події Другої світової війни та її наслідки, він тільки що на

чужині здобув ступінь бакалавра з комерції в Бірмінгемському університеті в Англії; 1962 року ступінь магістра з російської мови в Колорадському університеті; 1963 року ступінь бакалавра права в Українському Вільному Університеті в Мюнхені; 1970 року -- ступінь доктора слов'янської філології в Українському Вільному Університеті, а 1971 року ступінь доктора лінгвістики на підставі пред'явленої дисертації на тему "о, е : і чергування українських іменників" у Колорадському університеті.

Учительську працю Б. Чопик почав під час своїх студій у середній школі 1955 року, згодом продовжував її в коледжі та як інструктор у Колорадському університеті. З 1969 року до виходу на пенсію в 1996 році, працював як доцент, надзвичайний професор і звичайний професор у Ютському університеті.

1996 року, як заслужений професор, Богдан Чопик став академіком Міжнародної Академії Інформатизації неурядової суспільно-наукової організації першої категорії при Економічній і Суспільній Раді Організації Об'єднаних Націй в Нью-Йорку.

Для професора Чопика, українського патріота, без сумніву, дорогими були всі справжні скарби своєї Вітчизни: матеріальні і духовні, природні і соціальні, історичні і сьогочасні. Серед цих скарбів одне з перших місць посіла

рідна мова нетлінне знаряддя духовної культури Українського Народу. Жорстока доля не судила професорові працювати в Україні, а в чужому середовищі, де йому доводилось викладати чужі мови і літератури. Відданий своїй професії, він із великою наснагою виконував свої завдання протягом багатьох років, усвідомлюючи, що це не легке завдання.

Мову професор Чопик розглядав всебічно, в різних аспектах: лінгвістичному, педагогічному, психологічному, моральному, естетичному та викладав її в цілості, у всіх її гранях, вимірах, проявах, звичайно на доступному для студентів рівні. Це він виконував професійно, маючи на увазі добро своїх слухачів. Думки, почуття, надії та сподівання, філософські й політичні погляди, моральні переконання та естетичні смаки, життєві звичаї, побутові звички, добро і зло, світло і тінь -- абсолютно все діставало в мові, що її викладав професор, своє ім'я, своє позначення, знаходило своє узагальнення та поволі закріплювалось у свідомості студентів.

Усе це легко можна відчутти в його книжкових працях і монографіях, як також у статтях на теми мови й на теми викладання мови, наприклад: *Навчання мови*, УВУ, серія скриптів (1976); *Навчання мови: фонетика, мововивчення та мовосприймання*, УВУ (1987, доповнене видання, 1992); *Методологія изучення иностранного языка в школах и высших учебных заведениях Америки* (1994); *"Ще одна система фонем сучасної української*

літературної мови" (1973); *"Ще про лемківську говірку Пряшівщини"* (1976) *"Говірка північних сіл підгаєцької Над-Стрипи"* (1980); *"Українське шкільництво"* (1974) тощо.

Не можна не згадати тут і вкладу професора у пізнання літератури. На його думку, сила ж мистецького слова криється в живій конкретності, що несе в собі всю глибину і життєвість, узагальнення-ідеального. Інакше, якби цієї умови не дотримано, література не могла б нас захопити, зворушити, пробудити в нас певні почуття, емоції.

Але естетичне враження справляє не лише зміст висловленого в літературних творах, але і його понятійно-образна насиченість. Відчуття прекрасного, вважає Б. Чопик, збуджує гармонійність у структурі самої мови -- в її звучанні, в організованості її елементів. У цих рядках помічаємо вплив словесника на літературознавця. Це дуже часто діє спільно, вірніше, йде в парі у статтях професора.

Прислухаючись до літературних доповідей професора, я часто помічав у нього проблемний "характер" викладання думки. Як відомо, про характер і конкретну методику проблемного вивчення літератури написано вже багато. Допускальні тут різні варіанти і в постановці проблем, і в спробах їх розв'язування. Суть же коротко зводиться до того, що проблемне навчання активізує пізнавальну діяльність студентів: знання засвоюються творчо, відкривається широкий простір для індивідуального підходу. (Закінчення буде.)

Володимир Жила

ЧАРІВНИМИ СТЕЖКАМИ "ХУТОРА НАДІЇ" ІІІ

Перед пам'ятником просторий майданчик, на якому багато барвистих квітів. Над пам'ятником схиляють своє гілля старі дуби, а восени полум'яніє тут калина. Ліворуч від пам'ятника видніє "Батькова хата", що утопає в зелені акацій, ясенів та дикого винограду.

Калинова алея була улюбленим місцем прогулянок драматурга. Обабіч неї під кущами калини ростуть конвалії, посаджені ще Софією Віталіївною. Перед нами ставок, що його збудував ще в середині 90-их років Іван Карпович. Ставок він обсадив вербами, які тепер уже старі, величезні і тому тут завжди прохолодно.

За греблею простягаються розкішні луки з невеликими озерами. Колись сюди ходили на полювання друзі, які гостювали на хуторі Карпенка-Карого. А тепер ми підійшли, говорив Назар Юрійович, до старої кучерявої верби, з-під коріння якої витікає чиста, як сльоза, джерельна вода. Сюди часто Іван Карпович приходив пити воду. Тим то і прозвали її діти драматурга -- "Татова криниця".

Літературно-меморіальний музей Івана Карповича Карпенка-Карого за своїм виглядом це справжній палац. У ньому велике фойє, п'ять

Іван Карпович Карпенко-Карий
(Тобілевич)

експозиційних залів, простора конференційна зала, кабінет для музейних працівників.

Музей відкрито 21 червня 1969 року. У його залах зібрано сотні експонатів, що висвітлюють життя і творчість великого драматурга, актора, режисера і театального діяча української драматургії. Щороку "Хутір Надію" відвідують десятки тисяч шанувальників творчості Івана Карповича Карпенка-Карого, а також чимало закордонних гостей.

А тепер коротко розкажемо про професора Назара Юрійовича Тобілевича, який чимало розповів нам про свого славетного діда та його "Хутір Надію". Назар Юрійович народився 2 липня 1909 року. Батько його Юрій Іванович Тобілевич син Івана Карповича Тобілевича.

Назар Юрійович -- доктор технічних наук, професор, визначний науковець з питань теплообміну і гідродинаміки двофазних середовищ. Він підготував 24 кандидатів наук і двох докторів наук; він -- фундатор і, протягом 23 років, завідувач катедри промислової теплоенергетики Українського Державного Університету Харчових Технологій у Києві.

Разом зі своїм старшим братом Андрієм Юрійовичем, Назар доклав чимало зусиль для влаштування і функціонування садиби музею Івана Карповича Тобілевича.

З недалеких дев'ятдесятиріччям, побажаємо Назарові Юрійовичу щасливого здійснення його задумів і плянів, міцного здоров'я і багато років творчої праці.

ЧЕХИ СУДИТИМУТЬ СВОГО ЯНИЧАРА

Прага. Як повідомляють міжнародні ЗМІ, Василя Білака колишнього старшого урядовця Комуністичної Партії Чехо-Словаччини можуть судити за його ролі в т.зв. "запрошенні" для СРСР вислати військо до цієї країни в 1968 році.

Ярослав Івор, який очолює слідчу секцію МВС, заявив 14 грудня, що Білака оскаржуватимуть також у пожежівуванні 11.2 мільйона доларів закордонній комуністичній партії

порядком "міжнародної допомоги", чим наніс економічної шкоди своїй країні.

Івор сказав також, що МВС має намір відновити слідство у справі А. Лоренца останнього шефа комуністичної тайної поліції, якого засудили чехи, а який обминув тюрми, втікши до Словаччини.

Можливо, від чехів навчатись чогось і наші українці в Києві -- Редакція.

ДОПОМОГА ЖЕРТВАМ ГОЛОКОСТУ В УКРАЇНІ

Київ ("ВК"). -- Швейцарський фонд надав Україні кошти для виплати допомоги жертвам голокосту. Як повідомив на пресовій конференції президент Швейцарського фонду Рольф Блох, надані кошти це жест доброї волі і вони "не є ні компенсацією за страждання, ні реституцією". За його словами, розмір допомоги становить 400 доларів кожній жертві

голокосту.

В Україні налічується до 3200 таких представників єврейської національності і 9000 -- інших національностей. Р. Блох сказав, що фонд залишив за собою право фінансового контролю виплати допомоги через аудиторську організацію, яка "у будь-який момент може проконтролювати розподіл наданих коштів".

ГУМОР

НЕХАЙ НЕ КАЖУТЬ...

Чоловік пере сорочку. Дружина зауважує:

-- Випери гарно. Хай люди не кажуть, що я навіть сорочки тобі до ладу не виперу.

ВВІЧЛИВИЙ ПЕРУКАР

-- О, у вас сьогодні черги нема?
-- Та зранку сиджу, але ніякий чорт не приходить. Прошу, сідайте. Ви будете перший...

ТАК І РОБИТЬ

-- Запам'ятай, синку, спочатку треба мити руки, а потім обличчя! -- повчає мама Іванка.

-- А я так і роблю: учора помив руки, а сьогодні обличчя!

ОБРАЗА ЧЕСТИ

-- То ви хочете подати на нього до суду за образу честі?

-- Так!

-- А що він вам сказав?

-- Я не чув, бо він тільки мимрив собі щось під носом.

-- А як же ви знаєте, що він вас образив?

-- А що ж він доброго міг про мене сказати?

ЩИРА ПОРАДА

Господар: -- Но, чуєш, Петре, мене вночі так боліли зуби, що я аж на стіну дерся. Не знаю, що робити, якщо й цієї ночі будуть отак боліти.

Петро: -- Пане, то, може, вам до стіни на цю ніч драбину підставити?

НОВА ЄВРОПЕЙСЬКА ВАЛЮТА

Страсбург. Як повідомили міжнародні пресові агентства, від початку січня ц.р., у цьому французькому місті -- осідку Європейського Парляменту, введено, окрім франків, розрахунки у спільній європейській валюті євро. Після десяти років переговорів і планування, євро став дійсністю в одинадцяти європейських державах.

Монетарну політику нової валюти вестиме Центральний Банк Європи. Вартість євро рівняється 1.17 долара.

Нова валюта репрезентує найважливіший крок у напрямі політичної спільноти, бо спільна економічна політика допомогла зменшити дефіцит та інфляцію. Поодинокі валюти європейських держав будуть вживатися до 2002 року.

Тим часом всі трансакції між банками будуть у спільній валюті, навіть у поодиноких країнах. Лише Великобританія відмовилася прийняти нову валюту, побоюючись втратити частину національної самостійності.

КОМІТЕТ ДОПОМОГИ УКРАЇНІ ВІДДІЛ

ЦЕНТРАЛЬНОГО НЬЮ-ДЖЕРЗІ

-- запрошує Вас на --

КАРНАВАЛОВУ ЗАБАВУ

що відбудеться

в суботу 6-го лютого 1999 року
в ЦЕНТРІ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ
в Савт Бавнд Бруку, Нью-Джерзі

ПОЧАТОК ЗАБАВИ О ГОД. 6:30 ВЕЧ.
ПРИ ЗВУКАХ ПОПУЛЯРНОЇ ОРКЕСТРИ

ФАТА МОРГАНА

коктейль, вечєра з обслугою, бара,
пізня холодна перекуска, льотєрія на виграш

УВЕСЬ ПРИБУТОК ПРИЗНАЧЕНИЙ НА ДОПОМОГУ УКРАЇНІ

Квитки в ціні 40 дол. від особи,
для студентів 30 дол.
Замовлення з передплатою до 30 січня.

При касі

Квитки в ціні 50 дол. від особи,
для студентів 40 дол.

Кредитівка св. Андрія
Дем'ян Гєча
о. Іван Лишик
Віктор Бабанський
Юрій Ведмідь
Юрко Міщенєко

-- тел. (732) 469-9085
-- тел. (908) 755-8156
-- тел. (908) 719-2132
-- тел. (908) 754-0898
-- тел. (732) 563-2690
-- тел. (732) 469-9085

YEVSHAN

North America's Largest Ukrainian Mail Order House

Educational Books Compact discs
Videos - Cassettes - Language Tapes
Children's Literature - Computer fonts

Call for our free Catalog

1-800-265-9858

VISA - MASTER CARD - AMEX
ACCEPTED

FAX (514) 630-9960

BOX 325, BEACONSFIELD
QUEBEC, CANADA, H9W 5T8

www.yevshan.com

Union Funeral Home LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED FACILITIES

Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey

ОБСЛУГА ЩИРА І ЧЕСНА

Також займаємось похоронами
на цвинтарі в Бавнд Бруку і пере-
несенням тлінних останків в
різних країн світу.

1600 STUYVESANT AVE.
UNION, NJ 07083
TEL.: (908) 964-4222

ЧИТАЙТЕ ТА ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ
"НАРОДНУ ВОЛЮ"

Юрій Гільтайчук

У "ГОЛОСІ АМЕРИКИ" ВІДЗНАЧЕНО ДВІ ПОДІЇ

Директор "ІВВ" та "Голосу Америки" Е. Ліберман вручає нагороду В. Біляєву. Поруч стоять дружина В. Біляєва Дороті та директор Евразійського Відділу "ГА" Дж. Мерфі.

Український Відділ "Голосу Америки" 11 грудня відзначив сорок дев'яту річницю від часу свого створення, відмітивши водночас відхід на пенсію свого керівника Володимира Біляєва.

Під час прийняття, влаштованого з цього приводу в головній квартирі "Голосу Америки" у Вашингтоні, В. Біляєву вручено нагороду за заслуги та довголітню віддану працю на ниві міжнародного радіомовлення. Нагороду особисто вручила директор "ІВВ" та "Голосу Америки" Евелін Ліберман (ІВВ є англійською аббревіатурою для "International Broadcasting Bureau" -- тобто відомства американського уряду, відповідального за діяльність усіх його цивільних структур, пов'язаних з міжнародним радіомовленням та телевізійними).

Крім пані Ліберман та інших високопоставлених службовців "Голосу Америки", Біляєва своєю присутністю вшанували численні гості, а серед них були три його попередники на посаді керівника Відділу -- Микола Французенко, Оксана Драган та Михайло Терпак. Також були присутні другий секретар Посольства України у Вашингтоні Геннадій Надоленко та директор Української Національної Інформаційної Служби Михайло Савків.

Володимир Біляїв, який відомий багатьом українцям західної діаспори як журналіст, поет та громадський діяч, поступив на роботу в "Голосі Америки" у 1984 році. Керівником Українського Відділу він був призначений у 1991 році -- за кілька місяців до проголошення Україною незалежності та проведення історичного референдуму. До речі, В. Біляїв був серед небагатьох західних журналістів, які в грудні 1991 року з Києва інформували про події, які того ж ще місяця doprowadили до розпаду Радянського Союзу.

Використовуючи зміни, що їх принесла незалежність України, В. Біляїв, серед іншого, особисто причинився до укладення з Національною Радіокомпанією України угоди, згідно з якою 15 липня розпочалася трансляція передач Українського Відділу "Голосу Америки" по внутрішній радіомережі України (до того часу передачі можна було слухати тільки на коротких хвилях). Того ж року, завдяки зусиллям В. Біляєва, у Києві відкрито кореспондентський пункт Українського Відділу "Голосу Америки", на якому донині чергуються вашінгтонські співробітники радіостанції, повідомляючи про події в Україні з американської перспективи. Протягом останнього року, завдяки зусиллям Біляєва, українським програмам "Голосу Америки" почали транслюватися також на одинадцятьох незалежних радіостанціях, розташованих по обласних центрах та інших великих містах України.

Перша передача "Голосу Америки" українською мовою вийшла в ефір 12 грудня 1949 року. Сьогодні в Українському Відділі цієї радіостанції працює, включно з керівником, вісімнадцять журналістів. Співпрацюючи з п'ятьма позаштатними кореспондентами, вони щодня готують ранкову та вечірню програми, які можна слухати в Україні, відповідно від 7-8 год. та від 23-24 год. за київським часом.

Український Відділ входить у склад Евразійського Відділу "Голосу Америки", який також включає російський, грузинський та вірменський відділи.

Загалом "Голос Америки" нараховує 52 мовні служби, передачі яких, за підрахунками радіостанції, щотижня слухає приблизно 83 мільйони людей по всьому світі. Діяльність "Голосу Америки" фінансує американський уряд.

УКРАЇНЬСЬКА СИРАКУЗЬКА ГРОМАДА ВШАНУВАЛА О. Д-РА БОРИСА ГУДЗЯКА

(Закінчення з 4-ої стор.)

Оттави, о. Володимира Куця, о. Джеймса Карепіна та о. диякона д-ра Мирона Ткача, а після Служби Божої давав усім вірним своє благословення.

Громадську зустріч з о. Борисом за раз після Святої Літургії влаштував у церковній залі місцевий відділ УККА, який очолює о. диякон д-р Мирон Ткач. Під час цієї зустрічі, на яку склались полуденок, мистецька програма, доповідь і привіти, а яка тривала кілька годин, громада бажала щиро вшанувати людину, яка з покликання стала до праці для добра нашої Церкви та з переконання, що ця людина творитиме добро і служитиме Українській Церкві і Народові чесно і вірно.

Появу о. Бориса на залі церковний хор під керівництвом Марусі Тишко привітав піснею Многая літа, а дир. Школи Українознавства Леся Фенцор привітала його від очолюваної нею установи. З черги у короткому слові о. д-р Мирон Ткач підкреслив заслуги о. Бориса для нашої Церкви в Україні, а о. Джефрі Родегеро -- парох церкви св. Івана Хрестителя, звернув увагу на роль батьків у вихованні майбутнього священика. Програмою вела Леся Фенцор.

Пісні церковного хору переплітались із багатьма привітами школярів, які вітали о. Бориса квітами, віршами та піснями, а саме: Уляна Хмара, Вероніка і Уляна Солтинські, Надя і Марія Онацько, Микола Луцак і Михайло Іваник, Анастасія Мельник, Олекса і Микола Годжак. Батьків о.

Бориса діти також вшанували квітами, а хор піснею Многая літа. Окремі привіти складали представники громадських, молодечих і церковних організацій та установ. Молитву перед полуденком провів о. Джеймс (до речі, також уродженець Сиракуз і колишній адміністратор парафії св. Івана Хрестителя), а о. д-р диякон представив почесний стіл.

Головну доповідь виголосив о. д-р Петро Галадза, вказуючи на своє знайомство з о. Борисом із пластового табору та на його рішення жити і працювати в Україні, на його заслуги для УГКЦеркви, на меценатство його батьків, які за 250,000 доларів встановили одну катедру у Львівській Духовній Академії. До речі, парафія свв. Володимира і Ольги в Чикаго обіцяла зафундувати другу, а прелегент заохочував парафію св. Івана увундувати третю.

Поемою "Церква" авторства Романа Завадовича вітала о. Бориса пані Фалина Войтович, а пані Стефанія Тишко прочитала поему власного авторства.

Зустріч з о. д-ром Борисом Гудзяком стала немов родинним громадським святом, сповненням пошани та прихильності, бо в особі цього священика люди бачили чесну та щирі українську людину, захисника наших відовічних традицій і будівничого нашої Церкви. Нехай Господь щастить йому у добрих ділах на вибраному ним шляху життя.

УВАН ВІДЗНАЧИТЬ 80-ЛІТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ

Нью-Йорк (УВАН). 22 січня УВАН (при участі інших наукових установ Америки) влаштує в Колумбійському університеті (Інститут Гаррімана) конференцію з нагоди 80-ліття Української Революції. Доповідатимуть: О. Біланюк, В. Верстюк, М. фон Іаген, І. Гирич, Т. Гунчак, О. Мотиль, Лариса Онишкевич, Я. Пеленський, Анна Процик, Ф. Сисин, В.

Стойко, В. Ульяновський.

24 січня в будинку УВАН відбудеться наукова конференція п.н. "Українська Академія Наук: ВУАН УВАН--НАНУ" З доповідями виступлять: Тамара Булат, Л. Винар, О. Домбровський, Я. Пеленський, а також науковці з України: В. Верстюк, І. Гирич, В. Ульяновський.

ЛУГАНСЬКИЙ ТРАМВАЙ СТАЄ НА КОЛЕСА

Луганськ. -- Модифікований трамвай, створений у компанії "Луганськ-тепловоз" за участю фахівців київської корпорації ім. Антонова, продемонстровано учасникам наради керівників трамвайно-тролейбусних управлінь України в Луганську.

Фахівці багатьох міст обговорювали перспективи луганського трамвая: чи зможе він найближчим часом вплинути на розв'язання транспортної проблеми. На думку фахівців, трамвайне виробництво, розпочате у Дніпропетровську за українсько-чеським проектом, навряд чи подолає це завдання. Та чи не призведе розпилен-

ня державних коштів до того, що вітчизняний трамвай ще довго залишатиметься мрією транспортників?

Творці луганської машини не могли не відзначити, що, попри недостатність державного фінансування (а виробництво луганського трамвая включено в державну програму), тепловозобудівники виконали велику роботу, почавши з нуля.

Недавно Москва закупила п'ять трамваїв і збирається провести порівнювальні випробовування луганського, усть-катавського та чеського трамваїв: чий кращий?

Микола Дупляк

КРЕДИТІВКА "САМОПОМІЧ" У СИРАКУЗАХ ВІДЗНАЧИЛА СВОЄ 30-ЛІТТЯ

Фото: Микола Дупляк

Частина громадян, яких відзначено грамотами з нагоди 30-ліття заснування Кредитової Спільки в Сиракузах (зліва): Орест Недошитко -- голова Ради Директорів, д-р Святослав Ключас, Надія Гайдук -- керівник Кредитівки, мгр Михайло Середович, Василь Возняк і Володимир Ревюк.

Склалось так, що в неділю, 1-го листопада 1998 р., в українській громаді Сиракузи, Н.Й., майже одночасно відбувались дві імпрези: Храмове Свято в українській православній громаді св. Луки та відзначення 30-ліття праці для громади Української Федеральної Кредитової Спільки "Самопоміч", що відбулося у готелі Галідей.

На програму відзначень кооперативного ювілею склались бенкет і мистецька частина. Свято відкрив голова Ради Директорів Кредитівки Орест Недошитко, який привітав численну публіку, а відтак коротко вказав на досягнення очолюваної ним установи.

"Якщо при кінці 1969 року Кредитівка нараховувала 53 членів, а в касі було 14,000 доларів, 1,000 доларів на позичках і 65 доларів у резерві, то сьогодні Кредитівка має понад 1,500 членів, майже 12,000,000 доларів на ощадних рахунках, 5,000,000 доларів на різних позичках, а резерви перевищують півтора мільйона доларів" звітував О. Недошитко. Сьогодні, подібно як через 30 років, Кредитівка служить потребам своїх членів-українців і дає їм такі послуги, яких не можуть дати їм американські банки. Українськомовна обслуга та кооперативна ідея є основою нашої Кредитівки -- не без гордості говорив голова Ради Директорів.

Відзначаючи 30-ліття свого існування, Кредитівка вшанувала своїх основоположників й усіх, хто помагав у розвитку цієї громадської фінансової установи. Спеціальні грамоти чле-

нам Ради Директорів, які працювали для Кредитової Спільки понад десять років, роздав д-р Святослав Ключас, який для цієї установи працює найдовше, бо вже 25 років. Окрім нього, грамоти одержали: інж. Мирон Сидорович довголітній голова Кредитівки, Василь Возняк, Надія Гайдук, Володимир Ревюк, мгр Михайло Середович, а також несприятелі на цій імпрезі д-р Олександр Гудзяк і проф. Павло Маляр.

Головним промовцем на бенкеті був д-р Богдан Кекіш голова Кредитової Спільки "Самопоміч" в Нью-Йорку. Прелегент вказав на розвиток кооперативного руху і творення кредитівок у США як на одно з найбільших досягнень українців у цій країні.

У мистецькій програмі публіку розважали своїми піснями Степан П'ятниченко оперний співак-баритон зі Львова при фортепіановому супроводі Марини Рогожинської, зна-на бандуристка Алла Куцевич і солістка Богданна Волянська мистецький керівник хору "Промінь" Артисти гарно виконували переважно веселі пісні, програму складено вдало, але виконанням стрілецької пісні "Гей у лузі червона калина" відзначено при цьому борців за волю України. Пісня нагадала всім Листопадовий Чин наших патріотів 80 років тому. Усі присутні співали її стоячи.

Слід згадати, що до свого 3-літнього ювілею Кредитівка "Самопоміч" у Сиракузах, що має свою філію

Прот. Микола Лаврюк

Сігет, Румунія

ДІМ НЕ ВПАВ, БО НА КАМЕНІ БУВ ЗАСНОВАНИЙ

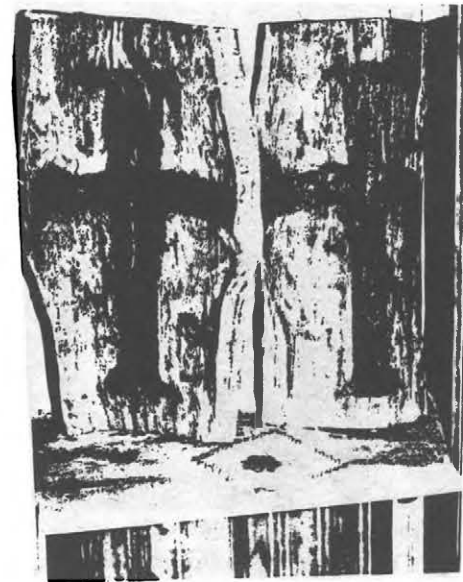
У вересні 1996 р., в нашій околиці вдруге появився знак Св. Хреста в середині букового дерева. Про цю подію писала тоді й місцева румунська преса. Свідомі частина християн, роздумуючи глибоко над появою нерукотворного хреста, питалась: що буде означати цей Божий знак?

14 вересня 1998 року, Архієпископ Адам з Польщі, якого тут запросили православні українці, поблагословив новий престіл в селі Красний і посвятив наріжний камінь під будову нової церкви в селищі Поляни (Мараморощина), присілок Луги.

Знак Св. Хреста завжди нагадує нам про терпіння й про перемогу. Мало кому приходило вірити, що повторні появи нерукотворного Св. Хреста віщують якесь терпіння.

На початку листопада 1998 року, якраз наші українці стали наочними свідками сповнення євангельських слів в буквальному розумінні. Сталось точно так, як написано у Св. Євангелії: "І линула злива, й розлилися річки, і буря знялася й на дім отой кинулась, але він не впав, бо на камені був заснований" (Мт. 7:25). Ще такої повені не було в наших селах. У селах Тячів, Ремети, Кривий і Поляни вода знищила хати, цілі господарства, а подекуди цілі вулиці перетворилися у зарінок.

Явище, що викликало сильне потрясіння у серцях місцевого народу й прихожан, появилось якраз в присілку Луги, селище Поляни, де буйні й розлиті річки наробили великої шко-

Нерукотворний хрест, що появився в буковому дереві.

ди. Новозбудований храм, який посвятив був Архієпископ Адам, не зазнав шкоди.

При вході до присілка Луги, на роздоріжжі знаходиться один великий хрест з розп'яттям Спасителя. Цей хрест також не впав, бо і він закіпнений на правдивому камені віри, навіть сам показує нам дорогу до спасіння. За коливання у вірі, за зменшення віри, за відступлення від віри через недостатки сьогодення прийшлося нам потерпіти, але терпінням знайшли перемогу. Нема перемоги без терпіння, нема віри без Хреста.

Шануймо нашу прадідівську віру, бо до цього закликає нас Господь чудотворними явищами своїми.

В ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ ВІДЗНАЧИЛИ 90-ЛІТТЯ СТЕПАНА БАНДЕРИ

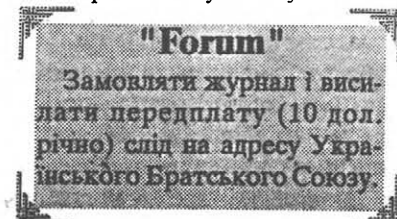
Львів (В. Стецюк). -- Західня Україна широко відзначила 90-ліття з дня народження Степана Бандри. Урочистості відбулися в багатьох містах і селах Львівщини, Тернопільщини, Франківщини та в інших областях.

3 січня у Львівському Державному Академічному Театрі Опери та Балету на честь ювілею відбулися урочисті збори. Від імени Президента України чисельних присутніх привітав голова Львівської Обласної Ради Степан Сенчук. Вступне слово сказав поет Ігор

у Джансон Ситі, Н.Й., видала невеликий ювілейний збірник, ілюстрований багатьма світлинами та даними з праці "українського банку", привітаними тощо. У надрукованому матеріалі підкреслюється, що Раді Директорів перебирає надійна молодша генерація, яка поведе Кредитову Спільку шляхом дальшого росту та розвитку.

Калинець. Він же вів збори. З промовою виступила народний депутат України, голова проводу Конгресу Українських Націоналістів Слава Стецюк. Збори транслювалися по радіомережі Львова і гучномовцями в центрі міста.

Після урочистої частини відбувся великий концерт. В перші дні нового року чисельні делегації відвідали батьківщину Бандери в Старому Угринові на Франківщині. Львівський громадський комітет захисту українських патріотів використав цю нагоду для ініціювання патріотичного руху в інших містах України. Комітети захисту українських патріотів вже створені в Івано-Франківську і Калуші.

У КИЄВІ СТВОРЕНО МУЗЕЙ УКРАЇНСЬКОГО САМВИДАВУ

Учасники наради у справі створення Музею Українського Самвидаву в новопрдбаному будинку у Києві. Справа: Олег Проценко (дир. Музею), Левко Лук'яненко, Олесь Зарецький і його дружина, Осип Зінкевич (голова Музею), Віра Лісова, Михайлина Коцюбинська, Вахтанг Кіпіяні (Меморіал ім. В. Стуса), Віра Ткаченко, Юрій Бадзьо, Євген Сверстюк, Божена Равчук, Роксана Харчук (заст. голови Музею), Василь Гурдзан (журнал "Зона"), Євген Кузьменко, Василь Овсієнко, Галина Возьна-Кушнір. Відсутні на фото учасниці наради Леоніда Світлична і Галина Севрук.

Київ ("Смолоскип"). У Києві створено перший в Україні Музей Українського Самвидаву, при якому буде діяти архів і бібліотека документів і самвидавних публікацій. Створення такого музею вже давно назріло і було невідкличною потребою сьогоденного дня.

Питання музею закривалося напередодні п'ятої річниці незалежності України, з нагоди якої в-во "Смолоскип" влаштувало виставку українського самвидаву в Музеї Книги і Книгодрукування у Києво-Печерській Лаврі, у відкритті якої взяли участь представники Президента України і Міської Ради Києва.

Невдовзі у столиці України буде відкритий музей голокосту, а також музей російського поета Пушкіна, для якого Міська Рада Києва передала окремих будинок. Але досі в незалежній Українській Державі немає ані музею голодомору 1932-33 років, ані музею боротьби ОУН-УПА, ані музею шестидесятників.

Ідея створення, спільно з Всеукраїнським Товариством Політв'язнів Репресованих, Українського Національного Центру і Музею Українського Самвидаву на Подолі, натрапила на такі безчисленні труднощі і проблеми, яких, на жаль, не вдалося подолати. Первісна ідея центру і музею, на що численні українці діаспори склали відповідні пожертви, залишилася незмінною, але довелося шукати для цієї цілі інше місце і інше

приміщення, що вдалося завершити у серпні 1998 року.

Міжнародному Благодійному Фондові (МБФ) і в-во "Смолоскип" вдалося придбати новий мурований двоповерховий будинок, з загороною і участком землі у 300 кв. м. неподалік Московської площі і Національної Бібліотеки ім. Вернадського.

9 жовтня на річній нараді Ради Директорів "Смолоскипа" вирішено створити в придбаному будинку Музей Українського Самвидаву і Українського Молодіжного Центру. Засновником Музею став МБФ "Смолоскип". Схвалено склад дирекції музею, до якої увійшли молоді історики, дослідники і політологи -- Олег Проценко (Київ), Тарас Батенко (Львів) і Роксана Харчук (Львів), літературознавець, викладач університету "Києво-Могилянська Академія". Головою Музею обрано Осипа Зінкевича.

2 листопада у новопрдбаному будинку відбулася нарада дирекції Музею з колишніми політв'язнями і дисидентами. У нараді взяли участь Євген Сверстюк, Юрій Бадзьо, Левко Лук'яненко, Леоніда Світлична (дружина Івана Світличного), Михайлина Коцюбинська, син Алли Горської Олесь Зарецький з дружиною, Василь Овсієнко та інші.

Осип Зінкевич представив присутнім генезу створення Музею і всі ті проблеми, що чомусь навколо нього виринули. Він наголосив, що Україна

(Закінчення на 10-й стор.)

Микола Чорний-Досінчук

ОДЕСЬКІ БАНДУРИСТИ

Виступ бандуристок з Одеси я мав нагоду почути вперше. Вони зачарували дослівно всіх, хто їх слухав на фестивалі "Дзвени бандуро", що відбувся в Дніпропетровську цього літа в чудовому палаці студентів. Бандуристки ввійшли на сцену відважно і впевнено. Співали і грали бездоганно.

З-поміж усіх, хто там виступав, а було там понад дванадцять ансамблів, студентське тріо з ансамблем "Купава" зайняло перше місце. Тріо виступає в такому складі: М. Мовчанова, М. Боднар, Н. Шкуренко. Ансамбль засновано щойно в 1997 році в Одеській Державній Консерваторії.

Бандуристки спочатку концертували в самій Одесі, а відтак по цілій Одеській області. Мені сказали, що причиною створення ансамблю було бажання продовжувати традиції українських кобзарів, любов до української пісні та бажання відродити значення бандури на світовому рівні.

З першого погляду, Одеса аж ніяк не сприймається як місто з глибокими історичними традиціями української музичної культури, особливо кобзарської, але історія свідчить про те, що це південне місто завжди було в центрі по-

дій, пов'язаних з культурою Українського Народу.

Кобзарські традиції на Одещині та бажання розвивати українську культуру, дали можливість ректорові однієї з найстарших консерваторій України відкрити в ній в 1987 році класу бандури.

Становлення класу бандури в Одеській консерваторії відбувалося паралельно зі становленням цілої плеяди молодого покоління викладачів народних інструментів. Тоді керував кафедрою професор М. Євдокимів. Він і відкрив дорогу молодим талановитим випускникам, які виявили високий рівень та блискучу виконавську майстерність. Атмосфера професійної принципності дала змогу зробити перші кроки в Одеській консерваторії. Минулого року тріо бандуристок отримало третю премію на фестивалі в Івано-Франківську.

Пройшло 10 років. Виявилось, що класу бандури це творча майстерня, де спеціалізуються молоді таланти з цілої України.

До речі, в Одеській консерваторії працює також тріо бандуристок "Мальви"

Студентське тріо з одеського ансамблю "Купава".

ПОЛЬЩА ХОЧЕ СУДИТИ ЗЛОЧИНЦІВ

Варшава. -- Польське Міністерство Справедливості домагається видачі їй післявоєнного прокуратора, яка пофальшувала свідчення в політичному процесі ген. Еміля Фільдорфа, який очолював польське підпілля під час Другої світової війни, а якого повісили в 1952 році.

Прокуратор Гелена Волінська-Брус тепер живе в Англії, де вийшла заміж за іншого польського емігранта жидівського роду, професора Оксфордського університету.

79-літня Брус у своїй заяві для преси заперечила свою провину. У жовтні її покликали на допити до Варшави,

але вона відмовилася туди їхати.

* * *

Міністерство Справедливості заявило, що Ізраїль відмовився видати йому громадянина, якого Польща звинувачує у звірствах супроти німецьких в'язнів у Польщі після Другої світової війни.

Соломон Морель був командантом табору в Свентохловіцах від лютого до листопада 1946 року. Кажуть, що від його знущань померло 1,538 в'язнів.

Ізраїль відмовився видати злочинця з уваги на право передавлення.

о. Євген Небесняк

Ректор Колегії Святої Софії в Римі

ЗАКРИТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПАПСЬКОЇ МАЛОЇ СЕМІНАРІЇ В РИМІ

Вчителі та випускники Малої Семінарії в 1995-1996 навчальному році.

З відкриттям нового українського духовного закладу а Римі в перебудованих приміщеннях УПМС при вулиці Боччея 480, що відбулося 12 листопада 1998 р., даю до відома всім українцям про офіційне закриття Української Папської Малої Семінарії в Римі. Нова українська семінарія, призначена для наших отців та семінаристів, які підготовляються до магістерки або докторату, називатиметься Український Папський Інститут Покровом Пресвятої Богородиці, і нею провадитимуть оо. Василіяни.

Українська Папська Мала Семінарія проіснувала 47 років, тобто від 1951/52 р., коли в першому її осідку в Люрі, у Франції, відбувся перший шкільний рік, до 1998 року, коли провівся останній шкільний рік 1997/98 в італійській школі оо. Салезіян "Борго Рагацці Дон Боско", при вул. Пренестіна 468, в Римі. Це була єдина цілоденна середня школа і ліцей в діаспорі, в якій, під проводом українських оо. Салезіян, всі лекції велися українською мовою. З неї вийшли не тільки ретельні священики (70), але безліч діячів на громадській та церковно-парафіяльній ниві. Розгляньмо коротко історію цієї переважливой для Церкви і Народу установи.

У 1909 р., за порученням Львівського Синоду та за старанням Митрополита Андрія Шептицького, у Львові засновано Малу Семінарію, ректором якої став пізніший владика Іван Бучко. На своїх початках МС була інтернатом, своєрідною цілоденною бурсою для студентів, бо на виклади семінаристи ходили до публічних шкіл. МС пізніше мала власні виклади, на які ходили не лише семінаристи-мешканці, але також інші студенти, які з різних причин жили поза семінарією.

Після Другої світової війни, коли

велике число українців опинилося в таборах скитальців у Німеччині, Австрії та Італії, УКЦ зліквідував Сталін, з допомогою Й. Мельниковича -- представника Суспільної Служби Українців у Франції (ССУФ), за гроші ІРО (Міжнародної Організації для Скитальців) за гарантуванням Конгрегації Східних Церков за каденції Кардинала Є. Тіссерана, куплено будинок Шене в Люрі, що біля Орлеану у Франції. Будинок коштував 17,000,000 франків і з навколишнім тереном мав служити продовженням рільничої школи, яка була заснована в Австрії заходами УННРА

Помимо всіх зусиль, плян продовження рільничої школи перепав і Кир Іван Бучко представив плян заснування Малої Семінарії. Таку пропозицію прийняли всі, але кому повірити провід? Підбір упав на оо. Салезіян, які займаються вихованням молоді в християнському та патріотичному дусі, на засадах їхнього засновника св. Івана Боска.

Звідки взялися українці в Згромадженні оо. Салезіян? Першим, у кого настала думка заснувати українську вітку оо. Салезіян, був о. Кирило Сілецький, парох Жужеля у Белзькій деканаті Перемиської єпархії. Він також, між іншими, заснував в 1892 році Згромадження Сестер Служебниць Непорочного Зачаття і Згромадження Сестер св. Йосифа в 1894 році. Він кілька разів їздив до італійського міста Турин колись оо. Салезіян, для вивчення можливості заснування такої вітки в своїй парафії.

Цю ідею пізніше зреалізував о. Петро Голинський, катехит перемиської гімназії. Його підтримав о. Василь Гриник член перемиського крилосу. Перемиський єпископ Йосафат Коци-

(Закінчення на стор. 11-й)

Григорій Мусієнко

СПОВІДЬ СЕРГІЯ ЄФРЕМОВА

У Будинку Вчителя у Києві газета "Рада" пустила поміж людей нове видання зі своєї бібліотеки "Щоденники 1923-1929" Сергія Єфремова. Ці рукописні щоденники майже 70 років зберігалися в архівах КДБ і надруковані вперше без скорочень, купюр та виправлень 1998 року, хоча там стоїть 1997 рік.

Праця Сергія Єфремова -- це хроніка українського життя 20-их років, про яке збереглося не так вже багато свідчень сучасників. Тому її презентація в будинку Центральної Ради зібрала не лише численних шанувальників історії України, а й усіх, кого тривожить нині доля української нації та держави.

Нове видання обсягом понад 800 сторінок представив учасникам зібрання головний редактор "Щоденників" Микола Цимбалюк. Він розповів довгу історію їхньої появи на світ. Видавці поставили за мету донести до наших сучасників думки і спостереження одного з чільних діячів УНР, заступника голови Центральної Ради, академіка і віцепрезидента Всеукраїнської Академії Наук, літературознавця і публіциста, одного з засновників газети "Рада" Сергія Єфремова. 1930 року його засуджено за відомою зфабрикованою ГПУ справою "Спілки Визволення України" (СВУ) до роз-

стрілу. Пізніше покарання замінено на 10 років ув'язнення. Сергій Єфремов майже повністю відбув термін ув'язнення, але на волю не вийшов, загинув десь у нетрях ГУЛАГу.

Науковий редактор "Щоденників" доктор філології Елеонора Соловей розповіла про складнощі і особливості роботи над рукописами, про причини, які спонукали Єфремова "дрібно мережити сторінки".

Доктори історичних наук Владислав Верстюк та Юрій Шаповал поділилися своїми думками щодо наукової вартості доробку Єфремова. Обидва наголошували на "об'єктивності оцінок доби" одним із чільних представників української політичної еліти того часу.

Зовсім протилежну оцінку дав щоденникам та їхньому авторові кандидат історичних наук Сергій Білокінь. На його думку, праця Єфремова має виразно суб'єктивний характер, а його судження про сучасників іноді сприймаються як образливі, зокрема це стосується Михайла Грушевського. Особливо обурило пана Білоконя те, що вступну статтю про Єфремова доручено написати "борцеві проти українського буржуазного націоналізму товаришу Іванові Курасу".

Отож, читачеві "Щоденників" буде над чим замислитися.

У КИЄВІ СТВОРЕНО МУЗЕЙ...

(Закінчення з 9-ої стор.)

велика держава і в ній є місце на окремі музеї Шестидесятників, Голодомору, Боротьби ОУН-УПА, Голокосту і на багато інших, але, на жаль, їх немає. Придбано будинок, хоч не величиною Музею Історії Києва, але він є і є місце, щоб розпочати перші роботи, збирати і упорядковувати документи і матеріали. Директор Музею Олег Проценко (головний редактор журналу "Молода Нація") представив присутнім концепцію праці і діяльності Музею -- створення Науково-Консультативної Ради при Музеї, до якої входитимуть колишні політв'язні і дисиденти, зібрання документів і книг самвидаву в різних мовах, створення при музеї архіву і бібліотеки, можливість поїздки з експонатами Музею по регіонах України, підготовка енциклопедичного довідника про колишніх політв'язнів, організування вечорів і виступів про боротьбу колишніх політв'язнів за незалежність України, створення комп'ютерного банку даних, видавання бюлетеня про надходження до Музею і його діяльність, підготовку статуту і реєстрацію Музею, як громадської установи.

В обговоренні цих і багатьох інших питань брали активну участь всі присутні, зокрема Михайлина Коцюбинська, Левко Лук'яненко, Юрій Бадзьо, Євген Сверстюк, Олесь Зарецький, художниця Галина Севрук.

На закінчення зустрічі, що тривала кілька годин, присутні оглянули новопродбаний будинок, залу для музею, обговорили питання розміщення у ньому експонатів і практичну працю.

Перший подарунок Музеєві дав син Алли Горської Олесь Зарецький, подарувавши книжку про Аллу Горську з написом: "Музеєві Українського Самвидаву з побажанням успіхів Олесь Зарецький, 2 листопада 1998 р."

Брати активну участь у Науково-Консультативній Раді Музею вже виявило бажання кільканадцять колишніх політв'язнів і репресованих. До Ради Музею вже увійшли закордонні діячі д-р Микола Мушинка (Словаччина), д-р Анна Гая Гурбач (Німеччина), д-р Анатолій Лисий (США), д-р Марія Фішер-Слиш (Канада).

ЗАКРИТТЯ МАЛОЇ СЕМІНАРІЇ В РИМІ

(Закінчення з 10-ої стор)

ловський здійснив цю ідею і вислав до міста Іврея в Італії в 1932 році першу групу з 10 хлопців. З цієї групи п'ять стало священиками -- о. С. Чміль, якого Патріарх Йосиф Сліпий найменував своїм митратом, а пізніше єпископом; Теодор Кудла, Роман Самотий, Василь Тиндало, а Іван Саба став салезіанським братом (монах, але не священик).

У 1937 р. до Італії поїхала друга група, в числі 6. З них стали священиками Григорій Гарасимович, Роман Саба, Андрій Сапеляк (нині Владика) та Іван Тилявський. У 1938 приїхала третя група, в числі 8, з яких п'ять стало священиками: Лев Гайдуківський, Володимир Гринишин, Роман Мазяр, Василь Сапеляк, Михайло Пришляк. В 1939 році приїхала остання група в числі 6, з яких три стали священиками, а саме: Костянтин Лихач, Іван Ортинський, Євген Коцан, а Іван Харовський став салезіанським братом.

З огляду на панування комуністичного режиму на наших землях, ті отці не могли повернутися в Україну, тому Кир Іван Бучко вирішив доручити провід Малої Семінарії в діаспорі, що мала бути своєрідним продовженням Малої Семінарії у Львові, ОО. Салезіанам.

Офіційне відкриття Малої Семінарії в Люрі відбулося 29 червня 1952 року, урочистою Службою Божою, яку відправив на площі перед Семінарією Кир Іван Бучко у присутності численних церковних та світських достойників. Семінарія отримала назву Український Інститут св. Івана Боска і мала осідок в Люрі до 1956 р. У 1951/52 р. було в ній 18 студентів всі з Франції; у 1952/53 34, починають приїжджати студенти з Німеччини та Бельгії; 1953/54 -- 53, з чого 15 з табору наших скитальців у Трієсті та один з Англії; 1954/55 -- 45, 1955/56 -- 34.

Навчання, за винятком деяких предметів по-українському, мусіло вестись тільки французькою мовою, що утруднювало науку для більшості студентів, які не знали французької мови. В 1956 році, при кінці вже шкільного року, з огляду на те, що будинок вимагав докорінного дорогого ремонту, Салезіяни, по нараді зі Східною Конгрегацією, вирішили замкнути Семінарію в Люрі та перенести її до Італії, до Кастельгандольфо, що біля тридцяти кілометрів від Риму.

16 грудня 1956 р., відкрито другий осідок Малої Семінарії, далі під проводом ОО. Салезіан. Ректором став о. Андрій Сапеляк. Тут Семінарія проіснувала до 1959 року. Її осідком була "Вілла Сан Андреа", яку купив Митрополит Андрій в 1929 р. на літню резиденцію для Великої Семінарії св.

Йосафата в Римі. Заряд ОО. Салезіан мав достачати українських салезіан для проводу і науки, а Східня Конгрегація утримувала б Семінарію. Осідок мав бути тимчасовий, бо Східня Конгрегація вирішила збудувати новий великий будинок, в якому мала приміститись Семінарія. В 1956/57р. у Семінарії було 24 студентів, у 1957/58 -- 41, а в 1958/59 -- 49.

У 1959 р. Семінарію перенесено до нового будинку, при вулиці Боччея 480. На відкриття Семінарії приїхав візантійський хор з Утрехту під батуту проф. Мирослава Антоновича, який співав під час благословення і під час Служби Божої в день відкриття Семінарії. Семінарію відкрито з назвою "Українська Мала Семінарія св. Йосафата".

В 1963 році, заходами Патріарха Йосифа Сліпого, Малій Семінарії надали титул "Папської" з правами і привілеями, зв'язаними з титулом Папської Семінарії. Це піднесло рангу школи і поставило її між іншими папськими виховними закладами та відкрило двері для легшого прийняття на подальші студії у різних університетах для тих, які покінчили свої студії у Малій Семінарії та хотіли студіювати щось інше, а не богослов'я. Офіційною назвою стала "Українська Папська Мала Семінарія св. Йосафата", на відміну від осідків в Люрі та Кастельгандольфо, що в офіційних документах називалась "Український Інститут св. Івана Боска", а для українців вживано назви "Українська Мала Семінарія св. Івана Боска".

Мрії українських ОО. Салезіан виховувати рідну молодь здійснилися у шкільному році 1990/91, коли заходами тодішнього ректора, о. Євгена Небесняка, який відбув свою першу подорож в країну своїх батьків, прибуло перше число юнаків зі Львова. Їх було 22! Після них почали приїздити інші групи хлопців з України. Число семінаристів в останні роки існування Малої Семінарії на Боччея: 1990/91 -- 59; 1991/92 -- 85; 1992/93 -- 79; 1993/94 -- 59 МС і 8 ВС; 1994/95 -- 45 МС і 22 ВС; 1995/96 -- 22 МС і 27 ВС.

Чергове перенесення Малої Семінарії до Салезіанського Інституту "Borgo Ragazzi Don Bosco", в жовтні 1996 року, вже з "великими" і "малими" семінарстами сталося в наслідок вирішення Конгрегації зробити докорінний ремонт приміщень Малої Семінарії. Частина семінаристів перейшла до великої семінарії (20), а до Борго 28. 15 не повернулось на дальші студії. Тут семінаристи перебували до червня 1998 р. (1996/98 -- 28; 1997/98 -- 25).

Найбільше число студентів (112) було в 1968/69 році. Ціль Малої

"ЗОРЯ ЕВРОПИ" -- УКРАЇНЦЯМ

Київ ("ВК"). -- Цю почесну нагороду за досягнення в галузі науки, мистецтва і політики щороку присуджує Європейський Фонд під патронатом бельгійського принца Генрика.

Минулого року вперше в історії Фонду орден "Зоря Європи" отримали українці: політик, народний депутат України Олег Тягнибок; лікар, пред-

ставник Спілки Українських Медиків у Відні Юрій Голиш; диригент, студент Віденської та Національної української музичних академій Кирило Карабиць і Василь Новицький директор Українського Інституту Подолання Раку у Відні та фармацевтичного об'єднання "Новицький-Фарма", виробника першого нетоксичного протиракового препарату.

"ГРОМАДА" ПОГРОЖУЄ ВЛАДІ

Київ (Інтерфакс-Україна). Питання про висунення кандидатури від партії "Громада" для участі в президентських виборах 1999 року буде розглядатися на першому етапі чергового з'їзду "Громади", проведення якого заплановано на 16 січня. З'їзд вирішить, з якими партіями та громадськими організаціями "Громада" буде співпрацювати при підготовці та проведенні президентських вибо-

рів.

Політична рада "Громади" звернулася із заявою "до владних структур і засобів масової інформації з вимогою припинити політичний тиск, шантаж і переслідування партії "Громада" та її лідера". У разі продовження "цієї грубої кампанії", заявляють громадівці, партія має намір "вдатися до жорсткого тиску на владу й актив громадської непокори".

СТУДІЇ З РАННЬОЇ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

Нью-Йорк (УІТ). Під такою назвою на 532 сторінках друку з датою 1998 року вийшов збірник наукових праць сучасного українського історика Олександра Домбровського.

У збірнику автор дав широкий огляд ранньоісторичної тематики від кімерійської доби до часів мандрівки народів, антів і початку Київської Руси.

Особливу увагу Домбровський присвятив титанові української історіографії Михайлові Грушевському, який у першому томі своєї Історії України-Руси подав прамі і ранньоісторичну картину України від палеоліту до порога Київської Руси.

Збірник Олександра Домбровського -- видатний вклад у скарбницю української історичної науки.

ПЕРШИЙ ПРОФЕСОР УКРАЇНОЗНАВСТВА

Нью-Йорк. Як повідомили з Інституту ім. Гаррімана Колумбійського університету, професора Франка Сирина запросили бути першим професором з українознавства, який читатиме лекції в Колумбійському університеті, при підтримці Фонду ім. Петра Яценка.

Проф. Сисин є директором Центру Українських Історичних Досліджень ім. Петра Яценка КІУС Альбертського університету.

Семінарії дати середньошкільне виховання українським студентам, майбутнім священикам і провідникам релігійного та культурного життя українського народу згідно з правдивими християнськими засадами. Від першого дня свого існування, до останнього, Українська Папська Мала Семінарія в Римі гідно сповнила своє завдання!

Під час перебування в Колумбійському університеті професор Сисин буде викладати курс "Problems in Modern Ukrainian History" Цей курс має на меті показати розвиток українського етносу, його культури і політичних спрямувань в контексті подітики держав, яким були підлеглі українські землі і різні народності, а також представників інших культур та політичних рухів на цих територіях.

Про історію Малої Семінарії вийшла книжка з численними знімками, яку можна придбати за 20 доларів. Чеки на закуп книжки або на допомогу отцям Салезіанам в Україні слід посылати на таку адресу:

Rev. Ewgen Nebesniak,
Collegio Santa Sofia,
Via di Boccea 478, 00166
Roma, Italia.

ДО УВАГИ НАШИХ ЧИТАЧІВ

З уваги на непередбачені технічні проблеми друкарні, в якій друкується наша газета, перше число "Народної Волі" вийшло цього року з запізненням і з незалежними від нас хибами.

Просимо Шановних Читачів про зрозуміння і вибачення. -- Редакція

By Stephen M. Wichar Sr.

GOOD DEEDS OF THE UKRAINIAN VILLAGE CORPORATION OF WARREN, MICHIGAN

Stephen Wichar presents \$15,000 to Dr. Sudhakar Ezhuthachan. Onlookers from left to right: Stefa Dub, Christine Newman, and Justine Nelligan.

As stated by medical officials at the Lviv Oblast Clinical Hospital (LOCH) and the Henry Ford Hospital Neonatology division, more than five-hundred newborn and sick infants weighing less than two pounds, have been saved from certain death since the LOCH/HFH partnership began. Some of this extraordinary mortality statistic can be directly attributed to the Ukrainian Village Corporation of Warren, Michigan, and its perennial Loch Fund Drives.

The UVCorp, in a united spirit of community humanitarian dedication, has been giving leadership to this charity for the past four years. Even during an intensive array of Ukrainian activities during the Thanksgiving day pre-weekend, the Ukrainian Village's Fourteenth Anniversary Loch Fund-raiser had a capacity audience. It was an incredulous event, both in spirit and in charity. The program began with opening remarks by Justine Malaniak-Nelligan, UVCorp First VP, and recently chosen as the "Ukrainian of the year for 1998" by the Ukrainian Graduates of Detroit and Windsor. Stephanie Dub, UVCorp Second VP, delivered a compelling welcome to the jammed assemblage. She also introduced Stephen Wichar, UVCorp president, as a master of ceremonies for that afternoon.

In outlining the goals and objectives by UVCorp and the Henry Ford Hospital, Wichar was quick to define the uniqueness and unanimity of action by such a partnership. He said, "the Village fund supporters are keenly aware of corruptive agencies in Ukraine who intercept diaspora medical equipment and divert them into the black markets".

"They (donors) want", Wichar continued, "a fail-safe shield for proper and direct delivery system." LOCH/HFH has been able to provide such guarantees.

This was amplified with evidence that almost all equipment is delivered in person, that pictures and videos are devel-

oped for examinations, and extensive reports are prepared on seminars, medical conference, et al. "even invoices of purchases are given to UVCorp officials," Wichar concluded. It should be noted that the aforementioned methods have established a high community credibility so that the Village capability of raising funds has been enhanced.

The emcee called on Dr. Sudhakar Ezhutachan, Divisional Head of Neonatology at Henry Ford Hospital and Christine Newman, Neonatal Nursing Specialist, to offer their assessments on the LOCH/HFH Partnership in Lviv, Ukraine. In a concerted duo presentation, these medical experts provided many enlightening overviews in what began as an impossible task several years ago. In recapping four years, Dr. Ezhutachan and Chris Newman attempted to establish a Premature Baby Unit at the Lviv Oblast Clinical Hospital as a center for education in Western Ukraine. They had to do this through education, clinical training of staff, and providing equipment/supplies at the same time. Both the doctor and nurse had to develop a system to quickly and safely transport sick infants from maternity hospitals in the oblast aeries and cities to LOCH. A completely equipped transporter was eminently needed. "This item was purchased by the Ukrainian Village Corporation and the ambulance donated by the Ford Motor Company," stated Dr. Ezhuthachan. To insure proper care for the infants, the Neonatal Resuscitation Program was developed. Centers are now operational in Lviv, Kyiv, Odesa, and Kharkiv.

Sadly, Chris Newman commented, the United States Funding was terminated on September 30, 1998. Although there has been a one year sustainability grant, it will be a competitive process among all partnerships. This means only 30% will be funded. At this writing, it is not known whether Ukraine will be a recipient.

By Jurij Hiltajchuk

VOA UKRAINIAN SERVICE OBSERVES ANNIVERSARY, PAYS FAREWELL TO CHIEF

On December 11, 1998, Voice of America's Ukrainian Service observed the 49th anniversary of its establishment, combining it with a tribute to its retiring chief, Wolodymyr Bilajiw. During the reception held at VOA headquarters in Washington, DC, Mr. Bilajiw was honored for his years of dedicated service by International Broadcasting Bureau and VOA Director Evelyn S. Lieberman who presented him with a Career Achievement Award on the occasion. The International Broadcasting Bureau oversees all of the U.S. government's non-military radio and television broadcasting outlets, of which VOA is a part.

Among VOA staffers and guests at the reception were VOA Program Director Myrna Whitworth and former Ukrainian service chiefs Mykola Francuzenko, Oksana Dragan and Michael Terpak. Also in attendance were the Second Secretary of the Embassy of Ukraine in Washington Hennadiy Naldolenko and Ukrainian National Information Service Director Michael Sawkiw.

Mr. Bilajiw, who worked for many years as a correspondent and contributing editor for a number of Ukrainian language publications in the U.S., Canada, Australia and Western Europe, joined VOA in 1984. He was appointed chief of the Ukrainian Service in 1991 -- the most momentous year in the Service's history as it brought about the Independence of Ukraine. In fact, Mr. Bilajiw was among only few Western journalists on hand in Kyiv in December of 1991 covering events which before the year's end would lead to the collapse of the Soviet Union.

Seizing the opportunities that arose with Ukraine's independence, Mr. Bilajiw was instrumental in establishing a relationship with Ukrainian State Radio, which in July of 1992 resulted in the satellite placement of VOA Ukrainian programming on Ukraine's national cable network (up until July of 1992, VOA Ukrainian programs could only be listened to on short-wave). In addition, Mr. Bilajiw oversaw, during the same year, the creation of a VOA Ukrainian correspondent's post in Kyiv, which is staffed, on rotating basis, by the Service's broadcasters. More recently, he spearheaded efforts which led to 11 private AM and FM stations in major metropolitan areas in Ukraine carrying VOA Ukrainian programs in full or in segments.

Mr. Bilajiw, who is also an accomplished poet, is a resident of Chavy Chase, Md. He is married to Dorothy M. Strom and has two daughters: Alla Rogers and Gina D. Bilajiw. His retirement became effective on January 1, 1999.

VOA Ukrainian Service went on the air on December 12, 1949. Today 17 staffers, in addition to the chief, work in two shifts to produce daily morning and evening programs for their target audience. The Ukrainian Service is on the air two hours a day.

The Ukrainian Service is part of VOA's Eurasia Division, which also includes the Russian, Georgian and Armenian language services.

The Voice of America broadcasts world, regional and U.S. news in 52 languages including English, to an estimated weekly audience of 83 million listeners. It is financed by the US government.

Dr. Ezhuthachan made it abundantly clear that a Premature Baby Unit at LOCH will be established as a center for education for Western Ukraine. This means a continual training of physicians and nurses from other hospitals at the LOCH Unit. "Assistance for funding this," the doctor commented, "has been promised by the Children's Medical Foundation in California." Additional help will come from the Quality Assurance Project in Bethesda, Maryland. In addition, LOCH has also established the Foundation for the Premature Infant Unit at LOCH. This would eventually have a financial base for general hospital functioning and patient care needs. In view of the serious economic crisis in Ukraine, the role of the Foundation would, indeed, be crucial.

Wine toasts were presented by S. Wichar to the President and people of the United States, to the medical staff at the Henry Ford Hospital, and to the medical staff of the Lviv Oblast Clinical Hospital. After Thanksgiving Hymns were sung by the Zoloti Dzvony, dinner was served. The most prominent highlight of the afternoon came when the emcee Wichar called on Dr. Ezhuthachan and Nurse Newman to join him at the podium for monetary award. "On behalf of the Ukrainian Village Board of Directors, its staff of management, community donors, anniversary participants," S. Wichar declared, "would like to present fifteen thousand dollars (\$15,000) for your immediate needs at LOCH." It was a spontaneous standing ovation. Earlier plans indicated that two isolettes (infant incubators) would be purchased for the hospital.

The banquet ended with an Anniversary Thanksgiving musical special performed by the popular and dynamic Song Ensemble Zoloti Dzvony (Golden Bells), arranged and conducted by Olha Dubrivny-Solovey.